

Superiori de officiis tractauimus que querebo
 necessitati arbitramur: in qua uita beata po-
 sita esse nulli dubitauerunt: quam scriptura ap-
 pellat uitam eternam. Tantus enim splendor ho-
 stis est: ut uitam beatam efficiat tranquillitas anime et sen-
 titas rationis. Et ideo sicut exortus sol. lucet globum et retea
 stellarum abscondit luna: ita fulgor honestatis ubi uero
 et corrupto uibrat decore. retea que putatur bonum secundum uol-
 uptatem corporis aut secundum seculum clauis et illustris obui-
 briat. beata que non alienis estimat iudiciis: sed domes-
 ticus propriis sensibus tamquam sui uideri. Itaque enim popula-
 res opiniones que incedere aliam requirunt: neque per supplicia pa-
 uet. Itaque quo minus sequitur gloria: eo magis super ea
 eminet. Nam que gloria requiritur: hinc ea merces pre-
 sentium umbrarum futurorum est: que impedit uitam eternam. Et
 in eadem scriptum est. Amen dico uobis preperit mercedem suam:
 et hiis saluiz qui uelut tuba mimenti uulgare liberalita-
 tem suam quam faciunt cum pauperes gestunt. Sili: et de ieu-
 nio que ostentationis causa faciunt: habet inquit mercedem
 suam. honestatis igitur est uel misericordia facere uel ieu-
 niu deferre in abscondito: ut mercedem a solo deo uidea-
 ris quere tuo. non etiam ab hominibus. Ita qui ab hominibus querit:
 habet mercedem suam: qui autem a deo. habet uitam eternam. Cuius pre-
 tium non potest nisi auctor eternitatis: sicut est illud Amen a-
 men dico tibi: hodie mecum eris in paradiso. Unde expressius scrip-
 tum uitam eternam appellauit eam que sit beata: ut non homi-
 num opinionibus estimandum relinqueret sed diuino iudicio relin-
 queret. **Et uirtus consistit in cognitione dei. et in**
 itaque plures uitam beatam. alij in non dolendo ut theomachia
 alij in reze sua ut herilly. qui audies ab aristotele et theo-
 prasto mirabiliter laudata esse reze suam: eam quasi summum
 bonum posuit. cum illi eam quasi bonum non quasi summum bonum
 laudauerit. Alij uoluptate dixerunt ut epycurus: alij ut

thallippo et post eum diodorus ita interpretati sunt. ut
alter ad uoluptatem alter ad uacuitatem doloris tor-
torum honestatis adiungeret. quod sine ea non posset esse ui-
ta beata: zenon stoicus solum et summum bonum quod honest-
tas est. Aristoteles autem et theophrastus et ceteri peripatetici
in uirtute quidem hoc est honestate uitam beatam esse: si comple-
ti eius habitudine etiam corporis atque exterminis bonis as-
seruerunt. **S**criptum autem divina uita eterna in cognatione
posuit diuitiarum: et fructu bone operationis. Denique v-
triusque assertionis euangelium suppetit testimonium. **M**at-
theus et Iacob dixit dominus ihesus. **H**ec est autem uita eterna: ut cog-
noscant te solum uerum deum et quem misisti illum christum. **E**t
de operibus ita respondit. Omnes qui reliquerunt domum uel fratres
aut sorores aut filios aut agros propter nomen meum: centuplum
accipiet et uitam eternam possidebit. Sed ne estimetur hoc
terrens esse et propter ritum a pharisaeis quod in euangelio predicantur:
antecedentes ei euangelio pharisaei id est aristoteles et theopras-
tus uel zenon atque stoici. si posteriores prophetis: ac-
cipiat quod longe antequam pharisaeorum nomen audiretur per os
sancti dauid uerumque apostole uideatur expressum. **S**criptum est ei.
Beatus quem tu erudieris domine: et de lege tua domine
eum habemus et alibi. Beatus uir qui timet dominum: in ma-
ndatis eius accipiet mercedem. **D**onumque de cognatione: autem
primum eternitatis fructum esse memorauit adiungens prophetam:
quod in domo eius timebit dominum uel eruditus in lege et ac-
cipiet in mandatis domini: gloria et diuitie in domo eius: et ius-
ticia eius manet in seculum. **S**ed de operibus quod in psalmo eodem
adiungit. **B**eatissimus uir qui misetur et comodatur: disponit
sermone suos in iudicio: quod in seculum non commouebitur.
In memoria eterna erit iustus. **E**t in fine. Dispexit dedit
pauperibus: iustitia eius manet in eternum. **H**ic ergo uita
eterna fides: quod fundamētum est bonum. **H**abet et bonum factum:

qd vir iusto ⁊ ditis ⁊ rebus pluit. Na et si exerti-
 titus est sermōibus ⁊ desidiosus in opibus: prude-
 tia sua factis repellit. Et graui⁹ ē tunc qd facias:
 nec fuisse qd faciedū cognouēis. Contin qd. Sicut
 mū ē in opibus affectu ifidū: ita ē ac si vicioso
 fūdmēto pulchra culminū velis eleuare fastigia.
 Quo plus strueris plus corrui: qz sine mūmē-
 to fidei bō opa nō pnt manē. Infida statio i portu
 nauē pforat: et harenarū solū cito dēdit: nec
 poterit iposite edificatiōis sustinē onēa. Tū ergo
 pleitud pmi ubi virtutū pfectio: et qdā in fac-
 tis atqz ditis equalitas sobrietatis. *Et oia phoraz.*
Et qm sola rerū sua explosa ap⁹ nos euanesūt.
 ē ul⁹ quasi iamis scdm phie disputatiōes. *Ca. 3. m.*
 supfluas uel qd sempfctas sentētiās: cōsidēms
 qd enodē de eo scptum dina absoluat sentētiā: de
 quo tā mltiplices ⁊ ipluratas atqz cōfusas uidēms
 quēstiones ēē phie. Nichil ē bonū scptum nisi qd
 honestū asserit vītutēqz in oī rez statū beatū iudicat:
 q neqz augentur bonis corpis uel exterius neqz mi-
 nuatur adūsīs: nichil q tam bñ nisi qd a pō a
 lienū sit. plenū inotentie repleti gracie dei. Scptū
 ē em. Vtū vir qui nō abiit in cōsilio ipiorz ⁊ i via
 pōroz nō stetit: ⁊ in cathedra pestilētie nō sedit:
 s in lege dñi volūtas ē. Et alibi. Beati imatrlāi i
 uia: qui ābulāt in lege dñi. Innotē igit⁹ ⁊ sua bñ
 faciūt. Vnde qd opationes mercedē ēē bñtudine vi-
 te eterne supi⁹ adiūm⁹. Restat igitur ut spretō pō-
 timo voluptatis aut doloris metu: quoz alterz qd i
 ifructū ⁊ mollitiū. alterz qd ifirmū despuat: i ipis
 doloribz vīm bñz emine demūret. Et facile doceri

pt nū legem? bñ estis cū vobis maledicti et p̄se-
quētur: et dñet oē malū aduersū vob̄ mēnentes p̄t
iusticiā. **B**audete et exultate: qm̄ mites v̄ra copiosa ē
i celis. Sic em̄ p̄secuti sūt: et p̄phas: qui erāt an̄ vob̄.
Et alibi. Cui vult venire post me: tollat cruce suā
et sequatur me. **Ex bñ doloibz: nātibz adiunctis.**

Est ergo bñtudo in doloribz: quos **tur. Ca. m. q. m.**
plena suauitatis v̄to cōprimat et cohercet: nā
sibi domesticis opibz habūdans vel ad osuā uel ad ḡ-
riā. Neq; em̄ parū bñs moyses cū egyp̄ciōz vallatū
p̄lis et mari clausus: p̄ flumē sibi et p̄lo p̄m pedes
nē via p̄is mētibz iuēisset. Cū at fortior q̄ tūc cū
extremis arāuētū p̄uulibz nō desperabat salute: s̄
erigebat triūphū. **E**uid aaron qm̄ se beatiorē credidit
q̄ tūc. qm̄ medius stetit inter viuos et mortuos: et ob
iectū suū statuit morte ne ad viuos trāiret agmina a
māneibz mortuoz. **E**uid de puero daniel loquar:
qui tā sapiens erat ut inter leones fame exaspatoz
nulla bestialis seuine frīgebatur formidine. Ita ali-
enū a metu ut possit epulari: nec vereretur ne ex
emplo sui ad pastū ferens puomet. **E**st ergo in dolo-
ribz: q̄ sibi bone exhibeat oīae suauitate. **E**t ideo idi-
cio ē: qd̄ nō minuat dolor v̄tutis voluptate. **S**icut er-
go nlla v̄tuti recessio bñtudinis p̄ dolore: ita enā nul-
la accessio p̄ voluptate corpis aut cōmodoz ḡria. **D**e
quibz pulchre aplūs ait. **E**tue in luam fuerit: h̄ dñi
p̄t. **E**t dñi mēti ē. **E**t addidit. p̄pter quē oīa dñpna
dixi et estis stertora: ut xpm̄ lucifera. **D**emq; moyses
dñpna suū credidit thesaurū esse egyp̄ciōz: et obpro-
briū dñre aruis p̄tulit: nec tūc diues cū habūdaret
penūa. nec postea paup̄ cū egeret alimēto: nisi forte
tūc aliu mino bñs videtur fuisse nū i deserto cotidi-
ana alimēta sibi et p̄lo suo deforet. **E**t qd̄ sum boni
ac bñtūdis nemo negare audent. māna et h̄ ē panis

aglorum ministrabat et celo: carnes quorum cotidiana plu-
 uia totius plebis epulis redibat. Velut quod sancto pauper
 ad vultu deesset si querebat: si non uidebatur deesse quod non
 querebatur. Tunc diurno coruorum obsequio: mane panis
 aut ad vespam defebatur. Nihil ideo minus beatus: quia
 erat pauper sibi: anime. Immo et magis beatus: quia erat deo diues.
 Aliis enim esse quod sibi diuitie prestat: ut iste erat qui ipse fa-
 mis ablu a uidua petebat. largiturus ut uidua farine
 perenne et sex menses non deficeret: et cotidianos usus
 olei vas vidue iopi sufficeret ac ministraret. Merito ibi uo-
 lebat petrus esse: ubi istos uidebat. Merito in monte an-
 tpo in gloria appuerunt: quia et ipse pauper et non diues esset.
 Nulli ergo adminiculu possunt diuine ad uitam beatam:
 quod euidenter dominus demonstrauit in euangelio. dicens. Vbi pauper:
 qui uirum est regni dei. Vbi qui nunc esuriunt et sitiunt: quia
 satiabuntur. Vbi qui nunc fletis: quia ridebitis. Tunc pau-
 per famem dolorem qui putatur mala non solum impedire
 non esse ad uitam beatam: si etiam adiuumento euidentissime
 coniugati sunt. **Et mala plerumque impedimenta sunt et boni adiu-**
med et illa que videntur bona. meta ad beatitudinem. v.
S diuinas satietate letitia ex parte doloris detrimere
 to esse ad fructu beatitudinis: domino declaranti iudicio li-
 quet cum dicit. De uobis diuitibus: qui habetis consolationem
 uirum. De uobis qui satiantur esuritis: quia esurietis. Et de illis qui
 ridet: quia lugebunt. Si ergo non solum adminiculu non sit
 ad uitam beatam corporis aut externa bona: si etiam dispendio
 sunt: inde enim beatus naboth etiam non lapidaretur a diuite:
 quia pauper et infirmus aditus opes regias solo erat assai et
 religione diues: ut penuria regali non commutaretur pene
 vince hereditate: eo quod profertus quod sanguine pro defendet
 iura maiorum suorum: inde quod miser arhab suo iudicio: quia
 pauper necesse fecerat ut illi possidet vineam. Certum est so-
 lum et summum bonum esse uitam: etiam habundantia sola ad uitam
 fructu beate: nec externis aut corporis bonis. si uirtute so-

la uita p̄stare b̄m̄ p̄ quā uita et̄na acq̄ritur. Vlt̄
em̄ b̄m̄ fructu p̄sentia. uita at̄ eterna sp̄s fut̄ior
ē. Et si t̄n qui i hor corp̄e t̄a i fūmo t̄a fr̄gili i possi
bile uita b̄m̄ putat? i quo n̄c ē auḡi dolere de plo
rare egres̄e. quasi uēo ego in corp̄is exultatiōe dūcā
uita b̄m̄ asistē. 7 nō in altitudine sap̄e suauitate
os̄ne v̄tutis sublimitate. Non em̄ i passiōe ēē s̄ victore
esse passiōis b̄m̄ ē. nec fr̄gi t̄p̄alis metu doloris.
Pone acutē her q̄ grauius ad vim doloris ferūtur. con
tate exiliū fame. stuprū filie. amissionē libeōr. Cuius
neget b̄m̄ ysaac qui nō uidebat i senectute? et b̄m̄
dmes suis b̄ndictionibz conferebat? An nō b̄m̄ iacob.
qui p̄fugus p̄a domo. meret̄nari⁹ pastor exiliū sus
tinuit? filie pudicitia igemuit esse temeritā. fame
ptulit? Nō ergo b̄m̄ quoz fide deus accipit testomū?
n̄ d̄ de⁹ abrahā de⁹ ysaac 7 deus iacob? misem ē ser
uitū s̄ nō miser ioseph? ymo plane b̄m̄ n̄ d̄ne libi
dmes i seruitute potius coheret. Quid de s̄o dauid
loquar q̄ triū filioz deplorauit obitū? et q̄ h̄is dūcā
ē ires̄ti filie? Cui nō b̄m̄ de nū⁹ successiōe b̄m̄ d̄q̄
auctor exortus est. qui plūmos fecit b̄m̄? b̄m̄ q̄ nō
uiderūt 7 crediderūt ffuerūt 7 n̄p̄ in sensu hūilitatis.
s̄ enaluerūt de i fūmitate fortes. Quid laboriosius at̄
s̄o iob. vel i domo itendio? uel filioz deē m̄teitu momē
taneo aut doloribz corp̄is? Nūquid m̄ng b̄m̄ q̄ si illa nō
ptuliss̄? i quibz magis p̄latus ē? Esto tamē fuisse in
illis aliquid acerbitalis? et si putauis quē v̄tus aīni
nō abscondit dolorē? Neq̄ p̄fidū mare negaueri q̄
vadosa litora s̄. neq̄ celū lucidū q̄ iterdū obteritur nu
bibus? neq̄ terrā fecundā q̄ aliquibz lonḡ glarea ē. aut
latus segetes q̄ itermixta solent h̄re sterile hauena
Gili. puta b̄m̄ ēē os̄ne interpellari aliquo acerbis do
loris. Nōne totū māpulis vite b̄m̄ si quid forte accidit

ad d̄sa atq̄ amari
aut t̄p̄ loq̄ amari
Et t̄m ad p̄m̄ p̄
S̄p̄ore lib̄e d̄
ferm̄? ut i
a que os̄ne d̄er
da i p̄m̄ d̄m̄
t̄m̄ q̄ m̄ḡ d̄ell
le t̄m̄ p̄d̄er
d̄ nō p̄uati lue
p̄d̄er? t̄m̄ apli
fene b̄m̄ n̄t p̄
t̄m̄ d̄lgeret? f
v̄m̄ d̄m̄ in lue
k̄d̄er? t̄m̄ erg
t̄m̄ p̄m̄? f̄ n̄
nō uisū? nō em̄
uile? d̄cā uisū
t̄m̄ d̄m̄ i f̄ q̄
n̄ d̄ d̄m̄ d̄m̄
n̄o? d̄ q̄ qui uis
uisū q̄ uisū est
d̄m̄ p̄m̄ t̄m̄
n̄m̄ q̄ p̄d̄e v̄
qui auid̄e f̄m̄
iuid̄e atq̄ ind̄
f̄ plena hom̄e
t̄m̄ at̄ ad uisū
f̄ ad id q̄ hom̄e
q̄ uile uisū? et
m̄ores lue n̄p̄
f̄m̄ d̄ off̄m̄
uile ḡm̄ d̄m̄
uile atq̄ i f̄m̄

adusa atq; amantudis. tamq; stelis harena abscondit:
 aut tamq; lolij amantudo frumeti suauitate obducitur:
 Et iam ad pposita pergamus **De utili iusto et honesto**
Superiore libro ita diuisione non questuoso Ca. 6.
Sermonis: ut i primo loco esset honestu ac decoru.
 a quo officina diceretur: sed loco quid utile Et quomodo
 du i primo diximus. q; niter honestu ac decoru e qda dis-
 tinctio q; magis itelligi q; explari possit: sit i cu uhi-
 le titulu considerandu uidetur quid utilius Utilitate
 at no penuariu luti estiano subducamus: sed acquisicioe
 pietatis: sicut aplius ait **Pietas ad oia utilis e:** pmissi-
 sione huius uite patris i future itaq; i septuaginta dimis q;
 nimis diligenter: Tepe inuenimus quod honestu e utile
 vocari **Omnia in licent:** s; no oia utilia **Supra de vicijs**
 loq; batur **Hor ergo dicit:** licet penne s; no decet **In po-**
 testate s; ppa: s; no s; honesta **Luxuriai pmpu:** sed
 no iustu **Non em deo esai:** s; veter colligitur **Ergo qd**
 utile: id ena iustu **Iustu est:** ut seruamus x; q; nos re-
 demit **Deo iusti qui p ei noie morti se obtulerunt:** ius-
 ti q; dedauerunt **De quib; dicit** **Cue utilitas i sanguine**
meo: id est qui iusticie mee pfectus **Vn i illi** **Allegem**
iustu q; iutilis est nobis: id est iustus qui nos arguit
 coepnat corripit **Licet hor possit ad auaricia homi deri-**
uari: q; pfidie vicina est. sicut in iudi pditore legimus.
 qui auaricie studio i penne cupiditate laqu pditionis
 inurit atq; indit **De hac igitur titandu est utilitate q;**
sit plena honestatis: sicut ipis vobis defmit aplius dices
Hor at ad utilitate vram dico: no ut laqueu ticia vobis:
 s; ad id qd honestu e **liquet igit q; honestu e utile:** et
 qd utile iustu: et qd iustu vtile **Neq; em michi ad im-**
itiores luti cupidine auaros: s; ad filios sermo e: et
 sermo de officijs: q; vobis quos elegi i ministeriu dmi in
 aulau gestio atq; ifude: ut ea q; morib; ac metib; vris
 usu atq; istitutioe iolita atq; ipsa s; ena finoe ac dis-

• 176 •

Populais em i gñi est omibus vñtas: nichil q
 tam facile huñis sensibus illabatur. Et si māsuetu
 dne mox ac facilitate cū moderatōe p̄cepti i affabi
 litate fmonis. v̄boz q̄ honore pariet quoz fmonū
 modestie q̄ adiuuētū gñi: incredibile qñ p̄redit ad
 amulū dilaōis. Legimus em nō solū i priuatis s̄ en
 ā i ip̄is regibz qñtū facilitas blande affabilitatis p̄
 ferent: aut supbia v̄boz qui obfuerit tumor. ut igna
 ip̄a labefactaret i p̄tatem solueret. Tam si quis cō
 silio usu mīsticio. officiis populare cōprehendit gñi:
 aut si quis p̄uulū suū p̄ vniūsa plebe offeāt: nō ē
 dubiū q̄ tātē mīstis in eū a plebe refūdāt. ut p̄lus
 eius salute i gñi sibi p̄ferat. Quātis mox se a
 p̄lo dei illatis absoluebat gñiū. Et cū dñs i mso
 lentes v̄ndicāe uellet. se tamē p̄ p̄lo offeāt. f̄p̄
 ter: ut idignone dina plebe subduer. Cū mīi ser
 mone post iūrias appellabat p̄lin: cōsolabatur i
 laboibus. delimebat oratulis. fouebat opibus: Et cū
 deo gñanter loq̄retur: hoies in hūi i gñi appellatōe
 affai solebat. Meito estātus ē sup hoies: ut et vltū
 ei nō possint itendere. i sepulchrum eius nō repertū
 crederent: q̄ sit sibi totius plebis mētes deirent. ut
 plus eū p̄ māsuetudie diligeret q̄ p̄ f̄ctis amittit.
 Quid ē mīitator saīs dauid dñs ex oibz ad regen
 zā plebe: Cū mītis i blandus hūi spū: sedulus m
 re. facilis i affai. Ante ignū se p̄ oibz offeāt. rex
 cū oibz equabat suā miliciā i p̄ticebatū labore:
 et foris pedes i p̄lio. māsuetū in ip̄eio. panes i cōui
 tio: ferre magis p̄mptū q̄ referre iūrias. Deo tū m
 tus eāt oibz. ut iuuenis ad ignū etiā iūto p̄etū.
 resistens cogētū: senex ne p̄lio itereff a suis rogā
 tur: q̄ mallet oēs pro ip̄o p̄lūm. q̄ illū p̄ oibz
 Ita sibi gñis officiis plebem obligauerat. p̄mū

ut in discordijs populi exulati iebion mallet: q̄ signac̄e in
iherlm̄. Deinde ut etiā in hoste positam v̄tutem diligeret:
iusticiā etiā hīs qui arma cōtin̄ se tulerūt eque ac suis
p̄stantiā putaret. Deniq̄ fortissimū adisse x̄p̄m p̄uigto
re abner: iherente p̄lia miratus ē: et orante prius ḡm̄
nō asp̄natus hōrauit quuio? iherēptū m̄sidis coluit
& fletit. p̄sentis exequias honestauit. mortē vltis cō
tine fide p̄stitit quā filio iheri hereditaria iura t̄ssitab:
magis sollicitus ne innocentis mortē iulā relinq̄ret. q̄
suā mortē colēt. Non medione isaid p̄sertim in rege.
sic obire hūilitatis muma? ut cōmune se exhiberet
etiā iherm̄. alieno p̄tulo abū nō querere. potū renūciare.
p̄m̄ fatē. Seq̄ ip̄m q̄ p̄lo offerre mortē. ut iher dīna
idigno vertetur. n̄ ferēti aglō offerens se dūct. Ene
ego sū qui peccauī & ego pastor male feci? & iste ḡret
quid fecit? Fiat manus tua i me. n̄a quid alia dīcī. qd̄
colū meditantibz nō aperiebat os suū? et t̄q̄ nō audi
ens n̄llm̄ s̄monē referendū putabat? n̄ p̄tebat cōi
m̄. n̄ sibi derogaretur orabat. n̄ malediceb̄ b̄ndiceb̄:
ābulas in simplicitate sup̄bos fugitibz s̄ctator i manu
latoz: q̄ timere m̄sebat alimētis suis n̄ p̄m̄ p̄p̄a de
ploraet. & potū suū t̄pabat fletibz merito sic exp̄t̄h̄
ab vniūso p̄lo ut veniret ad eū oēs tribz isrl̄ dūctes:
ene nos ossa tua & m̄o tua sumo? heri & nudius tertius
n̄ effi saul & signac̄e sup̄ nos tu eius qui p̄ducebas?
iducebas isrl̄? et dixit tibi dñs tu pasces p̄lin meū.
Et quid pluri de eo dīcī? De quo hūm̄? dei p̄ressit sen
tēna? ut de eo dūct. inueni dñm̄ iherm̄ cor meū. Ets̄ ei i s̄n
tate cordis & iusticia sicut iste ābulauit? ut ipleret vo
lūntē dei? p̄pter quē & delinq̄tibz postēris ei verna
tūta & p̄rogatiua ē p̄seruati hēdibz. Cuius igitur nō
diliget eū quē videbat iher aurū amans? ut q̄ ip̄e s̄m̄e
ānos diligebat eque diligī a suis ānis arbitrat̄r.
Deniq̄ patētes eum filiis suis: filij p̄ferebat p̄nibz

ut in discordijs populi exulati iebion mallet: q̄ signac̄e in
iherlm̄. Deinde ut etiā in hoste positam v̄tutem diligeret:
iusticiā etiā hīs qui arma cōtin̄ se tulerūt eque ac suis
p̄stantiā putaret. Deniq̄ fortissimū adisse x̄p̄m p̄uigto
re abner: iherente p̄lia miratus ē: et orante prius ḡm̄
nō asp̄natus hōrauit quuio? iherēptū m̄sidis coluit
& fletit. p̄sentis exequias honestauit. mortē vltis cō
tine fide p̄stitit quā filio iheri hereditaria iura t̄ssitab:
magis sollicitus ne innocentis mortē iulā relinq̄ret. q̄
suā mortē colēt. Non medione isaid p̄sertim in rege.
sic obire hūilitatis muma? ut cōmune se exhiberet
etiā iherm̄. alieno p̄tulo abū nō querere. potū renūciare.
p̄m̄ fatē. Seq̄ ip̄m q̄ p̄lo offerre mortē. ut iher dīna
idigno vertetur. n̄ ferēti aglō offerens se dūct. Ene
ego sū qui peccauī & ego pastor male feci? & iste ḡret
quid fecit? Fiat manus tua i me. n̄a quid alia dīcī. qd̄
colū meditantibz nō aperiebat os suū? et t̄q̄ nō audi
ens n̄llm̄ s̄monē referendū putabat? n̄ p̄tebat cōi
m̄. n̄ sibi derogaretur orabat. n̄ malediceb̄ b̄ndiceb̄:
ābulas in simplicitate sup̄bos fugitibz s̄ctator i manu
latoz: q̄ timere m̄sebat alimētis suis n̄ p̄m̄ p̄p̄a de
ploraet. & potū suū t̄pabat fletibz merito sic exp̄t̄h̄
ab vniūso p̄lo ut veniret ad eū oēs tribz isrl̄ dūctes:
ene nos ossa tua & m̄o tua sumo? heri & nudius tertius
n̄ effi saul & signac̄e sup̄ nos tu eius qui p̄ducebas?
iducebas isrl̄? et dixit tibi dñs tu pasces p̄lin meū.
Et quid pluri de eo dīcī? De quo hūm̄? dei p̄ressit sen
tēna? ut de eo dūct. inueni dñm̄ iherm̄ cor meū. Ets̄ ei i s̄n
tate cordis & iusticia sicut iste ābulauit? ut ipleret vo
lūntē dei? p̄pter quē & delinq̄tibz postēris ei verna
tūta & p̄rogatiua ē p̄seruati hēdibz. Cuius igitur nō
diliget eū quē videbat iher aurū amans? ut q̄ ip̄e s̄m̄e
ānos diligebat eque diligī a suis ānis arbitrat̄r.
Deniq̄ patētes eum filiis suis: filij p̄ferebat p̄nibz

ut in discordijs populi exulati iebion mallet: q̄ signac̄e in
iherlm̄. Deinde ut etiā in hoste positam v̄tutem diligeret:
iusticiā etiā hīs qui arma cōtin̄ se tulerūt eque ac suis
p̄stantiā putaret. Deniq̄ fortissimū adisse x̄p̄m p̄uigto
re abner: iherente p̄lia miratus ē: et orante prius ḡm̄
nō asp̄natus hōrauit quuio? iherēptū m̄sidis coluit
& fletit. p̄sentis exequias honestauit. mortē vltis cō
tine fide p̄stitit quā filio iheri hereditaria iura t̄ssitab:
magis sollicitus ne innocentis mortē iulā relinq̄ret. q̄
suā mortē colēt. Non medione isaid p̄sertim in rege.
sic obire hūilitatis muma? ut cōmune se exhiberet
etiā iherm̄. alieno p̄tulo abū nō querere. potū renūciare.
p̄m̄ fatē. Seq̄ ip̄m q̄ p̄lo offerre mortē. ut iher dīna
idigno vertetur. n̄ ferēti aglō offerens se dūct. Ene
ego sū qui peccauī & ego pastor male feci? & iste ḡret
quid fecit? Fiat manus tua i me. n̄a quid alia dīcī. qd̄
colū meditantibz nō aperiebat os suū? et t̄q̄ nō audi
ens n̄llm̄ s̄monē referendū putabat? n̄ p̄tebat cōi
m̄. n̄ sibi derogaretur orabat. n̄ malediceb̄ b̄ndiceb̄:
ābulas in simplicitate sup̄bos fugitibz s̄ctator i manu
latoz: q̄ timere m̄sebat alimētis suis n̄ p̄m̄ p̄p̄a de
ploraet. & potū suū t̄pabat fletibz merito sic exp̄t̄h̄
ab vniūso p̄lo ut veniret ad eū oēs tribz isrl̄ dūctes:
ene nos ossa tua & m̄o tua sumo? heri & nudius tertius
n̄ effi saul & signac̄e sup̄ nos tu eius qui p̄ducebas?
iducebas isrl̄? et dixit tibi dñs tu pasces p̄lin meū.
Et quid pluri de eo dīcī? De quo hūm̄? dei p̄ressit sen
tēna? ut de eo dūct. inueni dñm̄ iherm̄ cor meū. Ets̄ ei i s̄n
tate cordis & iusticia sicut iste ābulauit? ut ipleret vo
lūntē dei? p̄pter quē & delinq̄tibz postēris ei verna
tūta & p̄rogatiua ē p̄seruati hēdibz. Cuius igitur nō
diliget eū quē videbat iher aurū amans? ut q̄ ip̄e s̄m̄e
ānos diligebat eque diligī a suis ānis arbitrat̄r.
Deniq̄ patētes eum filiis suis: filij p̄ferebat p̄nibz

Vñ iuter idignatus Saul pñte ionathā filiū suū vo-
 luit hosti: q̄ plūis apud eum valē dauid aīnā iudici-
 bat q̄ uel pietatē ut auctoritatē paternā. Et ad iētū
 iū ciuitatis cōis p̄fuit plūmū. Si quis virē amātibus
 idēnt: nec mino redimare se p̄bet q̄ ip̄e amatur: id
 q̄ aīnne fidelis pat̄i ex^m. Eūdem em tam populāe q̄ i-
 na: eūdem tam iūti nature: q̄ ut diligente diligas:
 eūdem tam iūti atq̄ iūressu affectibz huānis: q̄ uti eū
 amare duras i aīn. a quo te amari uelis. Merito dī-
 sapiens. Perde pecūiā: p̄ter frēm: amīn. Et alibi
 Amīn salutare nō erubescā: a facie illius nō me
 abscondā. Siquidē vite i immortalitatis mediamētū
 i amīco esse ecclesiasticus sermo testatur: et sumū in
 ciuitate p̄sidū nemo dubitauerit. nī aplūs dicit.
 Oīa sūffert oīa credit: oīa sperat oīa sustinē: cari-
 tas nūq̄ cedit. Ideo dauid nō cedit q̄ curus fuit
 oībus: et diligi a subditis q̄ timeri maluit. Timor
 em hūilis tuta minus mino seruat exubias: nescit di-
 utumitatis custodia. Tūq̄ ubi timor decesserit auda-
 cia obrepit: qm̄ fidē nō timor cogit s̄ affecto exhibet
 p̄ma ergo ad cōmendationē vestri ē ciuitas Domi ē
 ergo testmōiū hīe de plūmōz dilāone. Vñ nāsa
 fides: ut cōmittē se tuo affectu nō vereant: enā ali-
 em: quē pluribz curū aduerterit. Sili. enā p̄ fidem
 ad ciuitatē puenitur: ut q̄ vni aut duobz p̄stiterit
 fidē: tūq̄ influat i aīmos vniūsoz: i omī accēdit q̄
 nā. **Ex cōsilia plūioz ualēt ad cōsulationē Saph**

Duo igitur her ad cōmendationē nī pluri octū.
 mū opantur: ciuitas i fides: et tertiū hor si ha-
 beas qd̄ i te amittatōe dignū plūiq̄ existimēt: i iure
 hōrandū putet. Et q̄ cōsilioz usus maxie cōsiliat hōies
 ideo prudēcia i iusti i vnoquoq̄ desideratur: et en cōpā-
 tur a plūibus: ut in quo ea sūt illi deferatur: fides. qd̄
 possit utile ac fidele cōsiliū desiderātū dare. Eūdem em

si ei committat: que non putet plus sapere quam ipse sapiat: qui
quirit osilui: necesse est igitur ut postannior sit a quo osilui
petitur: quam ille est qui petit. Quid enim osilui habet: que
non arbitreris posse melius aliquid repere quam ipse intelli
git: Et si cum iueneris quam viuacitate ingenii. melius
victore atque auctoritate prestat. et accedit eo ut exemplo
et usu patior sit. prima soluat pericula. prospiciat futu
rum. denunciet imminena. argumentum expediat. reme
dium ferat: et in tempore patris sit non solum ad osilendum
sed etiam ad subueniendum: huius fides ita habetur: ut di
cat quod osilui petit. et si mala michi euenerint per illum sus
tineo. Huiusmodi igitur viro salute mentis et existima
tione committimus: qui sit ut supra diximus iustus et
prudens. Facit ei iustitia. ut nullus sit finis metus:
facit enim prudentia. ut nulla erroris suspitio sit.
170. **Primum** tamen nos iusto viro quam prudenti committimus:
ut secundum usum vulgi loquar. Ceterum sapientium diffini
one in quo vna virtus est occurrit retent: nec potest sine
iustitia esse prudentia: quod etiam in multis inuenimus. Dicit
enim dauid iustus misereatur: et feneant. Quid feneant
iustus alibi dicit. Locutus est homo qui misereatur: et feneant:
disponet finones suos in iudicio. **Apud** illud nobile
salomonis iudicium: nonne sapienter plenius atque iustitiae est:
Itaque spectemus illud si est ita. Due igitur mulieres in co
spectu regis salomonis steterunt: et dixit vna ad eum.
Audi me domine. **Ego** et haec mulier in vno habitantes in
bitulo ante die tertium partu edito singulos filios sus
cepimus: et eramus vna. arbiter nullus domini: nulla
alia nobiscum femina nisi nos sole. **Et mortuus** est filius
et hac nocte et obdormiuit super eum: et surrexit me
dia nocte et accepit filium meum de sinu meo et colloca
uit eum in sinu suo: et filium suum mortuum posuit in sinu
meo. **Et surrexi** mane ut lactare paruulum: et inveni

aut vocis sue testimonio reos perdere: iusticie q̄ note
tes supplino dare. inoventē subducē. Est ergo idividu
ū sapiē atq̄ iusticie otubermū: vna q̄dā forma vbi
hū s̄ vulgi usu diuiditur: ut tēperāne sit in despici
endis voluptatib. fortitudo spectetur i laboribus et pe
riulis: p̄uidentia i electu bonoz. Sciens cōmoda et ad
uersa distinguit: iusticia q̄ sit bona iustos iuris ali
eni et vinder p̄prietatib. suū cuiq̄ seruās. Sit ergo nob̄
cōis opionis grā q̄d̄nphā her facta diuisio: ut ab il
la subtili disputatōe philosophie sapiē q̄ limāde vei
tatib. causa quasi ex aditu quodā eruiat. retrahentes
p̄cedem forēte usū ac p̄lārem sensu sequam. Hec igit̄
diuisioe seruata: reuertam̄ ad p̄positū. Prudentissimo
cuiq̄ causa nūq̄ cōmittimo: et ab eo q̄siliū p̄mprius
q̄ a ceteris posui. Prestat tñ fidele q̄siliū iusti viri: et
sapientissimi igemo. Freq̄ter p̄ponderat vtilia em vulne
ra aui q̄ alioz oscula. **mistia interpretatio de salōe et**

Dēinde q̄ iusti iudiciū est. Sapiētis **regia saba. 10.**
at argumētū: i illo resūm disceptationis. i hor mil
luditas inuentionis. Et si vtrūq̄ cōnectas est magna
q̄siliū salubritas q̄ ab vniūsis spectatur. ammiratōe sa
pientie et amore iusticie: ut oēs q̄unt audire sapiāz
eius viri i quo vtrūq̄ vtiutis copula sit. Sicut q̄rebat
reges terre videre faciē salōis et audire sapiāz eius:
ita ut et saba regina veniret ad eū et tēptaret eū in
questionib. Et venit et oīa locuta ē q̄ habebat in corde
suo: et audiuit oēm sapiām salōis. nec ullū vbi p̄e
terunt eā. Cū sit ista quā nihil p̄tereāt. nec sit aliqd̄
q̄ nō annūciauerit ei salōi verus: cognosce o hō ex hīs
q̄ audis loquētē. Verus ē igit̄ s̄mo q̄ audiui i terra me
de s̄moib. tuis et de p̄uidentia tua: et nō credidi hīs qui
dicebat michi dōner veni et uiderūt oculi mei. Et nūc nō
et dimidia quidē pars s̄dm ea q̄ annūciabant mī. Apposui
isti bona sup oīa que audiui i terra mea. Beate muli
eres tue: et vni pueri tui qui assistit tibi qui audiuit

prudentia tua. **I**ntellige conuiuium veri salom. et q ap
ponitur in eo conuiuio intellige sapienter: et consider
i q tertia congregatio nationum audierit famam sapie re
re atq iusticie. i quibus eu videt oculis. contemplantibz
vitiis que no vident: qm q vident spalia st q at no vi
dentur eterna. **E**cce st hie mulieres nisi ille de quibz d:
q multe vbu dei audiunt i parunt: Et alibi **E**cce q
vbu dei fecerit: ipse mox et fili i soror i m e. **E**cce etia
pueri tui bti qui assistunt nisi pauli q dicebat. usq in
die istu sto ptestans mior ac maiori: symeon q expe
tabat in templo ut uidet osolanoes isrl: **E**cce ergo dimit
ti posset. nisi q assistet dno discedendi hie facultate
no poteat: nisi voluntate dni adeptus esset: **E**xempli au
ta ppositus nobis salom est: a quo certatim ut audire
eius sapia postulabatur. **E**t a pbris vrbis consiliu sit

Ioseph quoq ner i matre requirendu **E**cce m. **E**i.
feriatus erat: quo mino de rebz incertis osulet:
Cuius osiliu egypto vniuerso pfuit: ut no sentiret septe
anoz sterilitate: alios q plos misere famis lenaet
ieiunio. **D**aniel ex captiuis regalium osultor abiter far
tus: consiliis suis emendauit pntia. annuntiavit futura. **E**x
hys em que frequenter interpretatus ostendit: veri se ee
annunium fide rei in oibus defebatur. **E**t ena ternus lo
cus de hys qui amittitoe digni estimaretur: ioseph
salom. i danielis exeplo deursus videtur. **N**am quid de
moys loquar cuius ois isrl cotidie consilia pfolaba
tur: cui vtra via faciebat prudencie. amittitoez q
eius augebat: **E**cce se no amittet osilio moysi. au
seniores si q supra suu itellam et vntu ee arbitrate
tur diuidendi seruabat: **E**cce danielis osiliu refu
geret: de quo deus ipse dicit. quis danieli sapientior:
Aut quo hoies de eoz metibz dubitare possut: qbz de
tata oferebat igna: **M**oysi consilio bella ofinebatur:
moysi metis de celo affluebat alioia. potn e petra

Cum puerus danielis animo? ut mulcet barbaros mores:
mitigaret leones. Cui in illo tepetantia? quanta animi et
corpius otinencia. Nec inmerito. mirabilis factus omnibus:
quoniam quod vehementer ammiratur homines regalibus fultis
aureis aurum non querebat nec delatum sibi honorem pluris fa-
ciebat quam fidem. quoniam etiam periclitari malebat pro lege domini.
quod pro gratia hominis inflecti. Nam de sancto ioseph que pene pre-
terierat castitiam et iustitiam quid dicitur? Enarrum alteram
illecebras pueriles respuit. refutauit prima. alteram
mortem contempsit. metum repulit. curare populum. Et
hunc priuata cause ad consulendum ydoneum non iudicaret?
nunc feror animo et mens fertilis typis sterilitate quoniam
consiliorum et cordis ubere fecundauit. **Ex ipso homines lutz vi.**
Huertimus igitur quod in artem deat. pdesse se fugi-
dis consiliis plurimum adiungat uite probitas. **endi. 12^m**
ututui progatiua. beuolentie usus. facilitas gratie.
Cuius enim in sceno fonte requirit? Cuius e turbida aqua
potum petit. Itaque ubi luxuria est. ubi intemperantia. ubi uici-
orum confusio? quis inde sibi aliquid hauriendum existimet?
Cuius non despicit morum colluuiem? Cuius utile aliene
cause iudret? que uidet utile sue uite? Cuius iterum
ipsi malinolum onuelosum non fugiat. et ad notandum pro-
prium? et quod non cum omni studio declinet? Cuius uero cum quis
instruitur ad consilii operam difficili tamen accessu abiat?
in quo sit illud tamquam si quis aqua fonte perfluat? Cuius ei
preest hinc sapias si consilium neget? si consulendi iterum
claudis copia? Clausisti fontem ut nec aliis influat. nec
tibi profuit. Pulchre autem et de illo conuenit. qui habens et
prudencia comaculat eam uiciorum sordibus: eo quod aqua erit
contaminet. Degeneres animos uita arguit. Cuius ei cum
potes iudicare consilio superiore? que uideas infiore mo-
ribus? Supra me debet esse: cui me committere parum
An uero ydoneum cum putabo quod michi det consilium quod non
det sibi. et michi cum uacare tunc qui sibi non uaret?

cu⁹ ann voluptates occupet. libido deuincat. auaricia
 stringet cupiditas phurbet quaat metus: Quo hinc
 ofilo lonis: ubi nullus quieti: Admūdus m⁹ i fusa
 piendus cōfiliarius. que ppius dñs patribz dedit. of
 fensus abstulit. Hui⁹ ymitator debz esse qui p^t cōfiliu
 zare: et aliena a vni⁹ custodire prudentia: qm mth
 il iquinatu i illa iurrit **Ex viciōsi hoīes sibi sapiāz**

Quis igitur tūq⁹ vultu spene **vendicare non de**
 pferat pulchritudine z beluine **vent** **Ca^m viii.**

posterioribus z ferinis vnguibus forme superioris deho
 nectet gūatā: tū tā amirabilis z p^tlara forma v
 tūti sit. z spenalter pulchritud sapiē. sicut series
 spture idunt: Est ei her spenofior sole: z sup oēz
 stellarū disponem luti opata iueitū: prior. tūc ete
 m hāc suscipit nox: sapiāz aut nō vint mltia dxi
 moze ei⁹ pulchritudie z testimo spture cōpauim⁹:
 sup est ut cōreano spture auctoritate nullū ei q⁹ub
 mū nō vint ēē: s⁹ iduudū m ceteris vntibz quitiōez:
 tū⁹ spūs ē disertus sine iquinameto. certo saub amas
 bonū. anūq⁹ qui mthl uetet bñfare benigno stabili⁹
 certo seuto: oēm hñs vntē oīa pspines **Et ifia sob**
 etate em cōret z iustitia z veritate **Ex prudentia oībo**

Omnia igitur opatur prudentia **vntibz afforiat. 19^m.**
 tū oībz bonis hz oforau **via** quō p^t utile ofiliu
 zare nisi habeat iustitia z iducat ofstia. morte nō
 reformidet. nullo terroze nullo reuore metū. nllā adu
 lanōe a veto delectendū pulet. exiliū nō refugiat
 q nouerit sapiēti priaz ēē mūdū. egestate nō time
 at q mthl sapiēti deesse sñat: tū toto mūdū diuicia
 rū est: Eand em p^telsus eo vno qui auro moueri
 nesciat. cōteptū habeat penūaz: et velut ex arte
 qēa despiciat homi cupiditates **Ad** qui fereit. hūc
 hoīes sup hoīez ēē arbitratū **Ad** ē igit z laudabim⁹

eu: fecit em mirabilia i uita sua. Cuius em no amia-
dus qui diuicias spernit: quas pleriq; salutis pue phi-
lerunt. Deret igitur oes censum frugalitatis. cotine-
re auctoritas: et maxie eu qui honore pstat: ne p-
minente uiru thesauri possideant sui. et pecunijs
seruiat q pceest liberis. Illud magis debeat ut supra
thesauru sit animo: et infra aiui obsequio. Humilitas
em auget gratia. Hec plena laudis et digna pma-
tio uirio: no comune ai turib; negotiatorib; et gala-
thib; mercatorib; hie turpis luctu cupidine. nec
ome bonu locare i pecunia: et tñq; mercedario mu-
nere cotidianos questu calculari copendia. **De liberali-**
Quod si ab hys sobriu genere **tate q consistit Famil.**
tam laudabile est: qto illud pstanti si **ta^m disp^{oc}**
dilatione multitudinis liberalitate acquirit: neq; **Est.**
supflua tñm ipothios. neq; restricta tñm indigentes.
Plurima at generis liberalitatis no solu cotidiano supflui
egentib; quo uiru sua sustine possint disponere ac dispe-
sare alioia: uerū etia hys qui publice egere uentura
tur osule ac subueire: quatenus totis egenoz alioia
no exhauriatur. De eo loquor qui pect aliau muneri.
ut si officiu gerat sacerdotib; aut dispensatorib; ut de
hys suggerat epo: nec repnat si que positi i neces-
sitate aliqua cognouerit. aut deiectu opib; ad iopie neces-
sitate redacti: maxie si no effusione adolescentie. sed
dilectione aliau et aissione priuon i ea retiderit iui-
ria. ut supflui exire diuini no queat. Guina etia libe-
ralitas aptos redime eripe ex hostiu maib; subtrahere
nec hoies: maxie feminas turpitudini: recte pntib;
liberos. parentes liberis. et uices patre istitue. Nota et
hec nimis illura vastitate et tñcie. qti ibi venales erant
toto aptiuo orbe: quos si reuotes vni ppuie numeru
explete no possint. fuerunt tñme qui et quos ecclesie recte
meruit i future reuome vellent. nō gnuore aptitudine:

qui iuiderunt alienam misericordiam ipsi si in captivitate
 uidentur liberi: si venditi fuissent seruitutis misterium non
 renuiceret: et uoluit alienam libertatem rescindere quod sua ser-
 uitude non possent rescindere: nisi forte pauper emptori re-
 perire placeret: in quo tamen non infundit: seruitus si redimitur. **Item**
 pua est igitur liberalitas redimere captiuos: maxime ab hoste
 barbaro. quod nihil deferunt humanitatis ad misericordiam: in
 si quod auaritia reseruauerit ad redemptionem eius alienum sub
 ue si debitor soluedo non sit. atque archus ad solutionem que
 sit iure delicti iopia destituta emittit pueros pupillos
 tucri. **Sunt** etiam qui regnes orbans penitus tuende pudicia
 et gratia conubia lotet: nec solum studio sed etiam sumptu adiu-
 uent. **Est** etiam genus liberalitatis quod apud dicitur: ut si quod
 fidelis in uiduas commiserit illis ut illarum decessum etiam non
 fuerit: ut hijs qui uere uidue sunt sufficiat. **Utile** igitur huius
 modi liberalitas: sed non totis oibus. **Sunt** etiam plerique uiri boni
 qui tenues sint sensu: contenti quidem erigunt ad suum usum
 sed non idonei ad subsidium leniende paupertatis alienae. nec
 in superent aliud beneficium genus quo uiuere posset. **Item**
 ore. **Est** in duplex liberalitas: una que subsidio rei ad-
 iuuat id est penurie usu: altera que opum collatione in-
 ditur. multo si existeret splendidior multo que clauor. **Item**
 illustrior abraham captiui armis uictoribus recepit ne-
 pote: quod si redemisset. **Item** utilius regem pharaone scus
 ioseph consilio prudentiae uiuit: quod si commulisset penuriam
 penuria enim unius ciuitatis non redemit ueritate. **Item**
 nentia totius egypti per septem annos fenne reppulit. **Item**
 aut penuria consumit: consilia exhaustum nesciunt. **Item** per usu
 augment penuria minuitur: cito deficiat atque ipsa desti-
 tuit. **Item** benignitate: ut quo pluribus largiri uolueris eo
 pauiiores adiuues: et sepe tibi deficiat quod alijs conferen-
 du putaueris. **Item** consilij atque opibz quod collatio quo in plures
 diffunditur: eo redudatior manet: et in suum forte reuertit. **Item** in sece

refluit vberitas prouidentie: et quo plius fluxit eo
creuit: fit oē qd remanet. **De tyantia in liberalitate**
Liquet igitur debere esse. **seruanda Ca. 16.**
liberalitatis modū. ne fiat inutilis largitas: cuius
sobrietatis tenenda ē marie a sacerdotibus ut nō. p. iactā
tia s. p. iustitia dispenset. Rursus em maior auditas pe
titionis. Veniūt ualidi veniūt nulla causa nisi vagandi
habentes: et volūt subsidia emanare paupm. erinam
te sup. ner eriguo osteni maiora qrit: ābitu vestiu
capites petitionis suffragiu. et nataliū simulandē. li
tantes intermēta questiu. Vix si quis facile fide defe
rat: cito erinamit paupm. deosimis p. futura cōpēdia
modus assit largiendi: ut ner illi iames recedat: neq
institubatur vita paupm i spolia frauduletoz. Ca. er
go mēsurā sit: ut neq. humanitas destruat: neq. desti
tuatur necessitas. Pleriq. simulat debitū se tueri exa
mē. eruitos se p. latrocinia deplorant: aut iūria fide
fariat. aut cognitiōe p. sone quo p. p. ius iūuet ab emā
Religatis sup. i. p. a. nēdis si desit eis alendi copia.
Itaq. q. modū seruat: auaro nulli s. largus oibz est.
Nō em solas aures p. bere debemus audiedis p. antū von
bus: s. enā oculos osudendis necessitatibz. plus clamat
opatori bono debilis: q. uox paupis. itaq. vō fieri p.
ut nō extorqat iportūnis vonferantiū: s. nō q. spudi
cie locus sit. Videndus est ille qui te nō uidet: reāre
dus est ille qui erubescit videri. Ille enā clausi i. m. re
omurāt tibi: ille affectu cōtitudie mētē tuā p. sonet
qui aures nō potuit. Cui plus te opari uiderit plus
magis diligit. Sōo pleriq. sacerdotes quo plus cōti
lerūt plus habuisse: qm. quicūq. bonū opariū uidet
nē cōfert qd. ille suo officio dispenset: seruū q. ad s.
paupem pueniet sua misericordia. Nō em vlt. nisi

paupi sua p[ro]p[ri]e collatione. **N**am si que aut immoder-
 tu aut m[od]is tenacit[er] dispensatore uideant. vtriusq[ue] displi-
 cet: si aut sup[er]fluis erogationib[us] dissipet alieni fur-
 tis laborib[us] aut retineant famulis. Sicut ergo mod[us]
 liberalitatis tenendus est. Ita etiam plerumq[ue] m[od]us adhi-
 bendi uidetur. modus ideo? ut q[uo]d bene factis id co[n]di-
 e facere possis: ne subtilitas necessitati q[uo]d idulscis
 effusioni. **C**alamit[er] p[ro]pterea: q[uia] melius opatur pecunia
 paup[er]is cibo q[uam] m[od]is diuitis famulo. **S**ane ne intra lo-
 culos tuos inclinas salutem iopu: et itaq[ue] i tumultib[us] se-
 pelias uitam paup[er]um. **P**otuit donare ioseph totas opes
 egypti et effundere thesauros regios: noluit fame de ali-
 eno effuso uideri. **M**aluit frumeta vende q[uam] donare esu-
 rienti[bus]: q[uia] si paup[er]is donass[et] pluri[us] defuiss[et]. **E**t libe-
 ritate p[ro]bauit: quo habundaret o[mn]ib[us]. **P**atescent hor-
 rea ut o[mn]es emerent subsidium frumetarum: ne q[ui]s
 ampiendo nullus terrarum relinquerent: q[uia] q[uo]d alieno
 uultu sui negligit. **I**taq[ue] p[ri]mo o[mn]i conseruauit
 penurias. deinceps i frumeta retinuit: ad postrema uita
 terrarum regi amissit no[n] ut o[mn]es exueret suo s[ed] fula-
 ret. publicu[m] tributum ostendit quo sua possint h[ab]ere
 tunc. **E**ad ita fuit q[ui]s o[mn]ib[us] quib[us] terrib[us] ademerat:
 ut no[n] uenditione sui iuris s[ed] redemptio[n]e salutis p[ro]-
 taret. **D**eniq[ue] dixerunt: sanasti nos iuuen[te]m[us] g[ra]tia i co[n]-
 sp[er]u dei n[ost]ri. **N**am et de p[ro]p[ri]etate nihil amiserant quis
 receperat: et de utilitate nihil p[er]didit qui amissi-
 erat p[ro]p[ri]etate. **O** uiru[m] magnu[m] qui no[n] largitatis
 sup[er]flue amittit gl[ori]a s[ed] p[ro]p[ri]etate comoditatem resti-
 tuit p[ro]uidencie. **F**ecit em ut tribus populi se iuuaret
 suis: n[on] m[od]o t[em]p[or]e necessitatis aliena subsidia desideraret.
 melius fuit conferre aliquid de fructib[us] q[uam] totu[m] de iure a-
 mittere. **E**t uita portione statuit collationis: et i p[ro]uide[n]tia?

pspiciantur: et in tributo liberalior. Denique nunquam postea
 egyptus huiusmodi fame pertulit. Cum preclare autem
 collegit futurum: primum quod anguste regalis interpretis et
 somnii veritate expressit. Somnium regis primum hoc fuit.
 Septem iuvene descendebant de flumine visum de ore et
 pingues corpe: et ad oram pascebantur. Fluvius alie
 quod inutile deformes visu ac ieiune corpe post illas
 iuvenes ascendebant de flumine: et iuxta eas in ripa in
 parva thoro pascebantur: et iuxta se hec vitule tenuiores atque
 eriles denotant illas que prestantibus et forma et gratia.
 At somnium secundum hoc fuit. Septem spiritus pingues elente
 et bone de terra surgebant: et post eas septem spiritus
 eriles et a uento corrupte ac male se subire molie
 bantur: et visum est quod letis et uberibus spiritibus steriles
 spiritus et tenuiores denotauerunt. Hoc somnium ita aperit
 ut scias ioseph: eo quod septem iuvene septem annis forent
 et septem spiritus silium septem annis forent. ex fetu et fructu
 interpretatus ipse. Fetibus enim iuvene annis exprimit: et
 fructu segetum annis consumat iterum. Erunt ideo as
 cendebant de flumine: quod dies annis et ipsa fluminis pretere
 rit modo et nullum labantur. Annos itaque septem priores
 uberes terre fertiles ac fecundos declarant futuri
 ros: posteriores autem alios steriles septem annos atque infes
 tudos: quorum sterilitas absque fructu foret ubertate super
 ore. Cuius gratia et spiritum amonuit: ut uberioribus
 annis congregaretur subsidium frumentarium: quod susti
 nere possit iopia future infirmitatis. Cuius primum
 miteret ingenium quo in ipso veritatis descendit nobile:
 an consilium quo tam gratum atque diuturne et spernit ne
 cessitatem. an vigilantiā atque iusticiā. Cuius alterum
 ipso sibi tanto munere congregavit tam multiplices
 comatus: alterum quod equalitatem per omnes seminauit.
 Et de magnanimitate quod loquar: quod videtur a fructu

[illegible]

i seruitute nō repulit iniuriā s̄ fame depulit: Cuius
de suauitate q̄ dilecti fr̄s p̄nā p̄a finitūe q̄sunt:
que simulato p̄elegatū fūto rei statuit impie-
ut obside tenet ḡne: vñ merito ei a p̄e dicit: Filius
āphatus me⁹ ioseph filius me⁹ āphatus: zelotes
filius me⁹. fili⁹ me⁹ adolescentior adiuis te de me⁹
Et b̄ndixit b̄ndictioe celi a sumo: b̄ndictioe terre ha-
bens oīa: p̄p̄ b̄ndictioes p̄is tui ⁊ m̄is. Qualuit su-
p̄ b̄ndictiones montū manean: et desideria collū eter-
noz. Et i deuteonomio Cui iussus ē m̄q̄ i rubo ut
venias sup̄ caput ioseph: ⁊ sup̄ vertice ip̄is. hōsi-
cus m̄t fr̄es tuos. Primitiuo thauri decus ei: cor-
nuā p̄m̄torū cornuā p̄is. In ip̄is getes vetilabit:
simul usq̄ ad extremū terre q̄pi desimilia effing:
⁊ ip̄i milia manasses. **Aqualis meū vito cōsiliū sit**

Qualis itaq̄ debz esse **requirendū Caplin 18**:
Qui cōsiliū alteri dat: ut serpm̄ formā alijs
p̄beat ad exemplū bonoz operū i cōtinua i mte
gritate i ḡnuitate ut sit eius sermo salubris atq̄ ure
ph̄sibilis. cōsiliū uile uita hōestā sentētia deuota. Tal-
eint paulo q̄ cōsiliū dabat v̄gimbo magisteriū sacer-
dotibz: ut p̄mo se om̄i n̄m nobis formā p̄bet ad imitā-
dū. Ideo humiliare se facbat. Sicut sauit ⁊ ioseph: q̄ su-
mo oīa p̄m̄torū ḡne. nō dedignato ē de genere ser-
uitute. Exhibebat eā obsequijs. illustrabat v̄tutibus:
Sicut humiliari q̄ et vedutores ⁊ eptore passus ē. et dō-
nū appellabat eū. Audi humiliare se. Si dñs me p̄ter
me nihil sit i domo sua ⁊ oīa q̄q̄z h̄z dedit i manus
meas. neq̄ submitti ē a me q̄q̄ p̄ter te q̄ vroz i
eb. quo faciā v̄bū malū hor ⁊ p̄m̄bo corā deo. Plea
vor humilitatis plena cōstione. Humilitatis: q̄ dñs de-
ferbat hōi. fūenā: q̄ referebat ḡm̄z. Plea q̄ cō-
stione: q̄ turpi flagitio cōtinuari ḡne p̄m̄ putabit.

Talis igitur dicitur esse osiliarius qui nihil nebulosum habeat:
nihil fallax. nihil fabulosum nihil simulatum quod vitam
eius ac mores refellat: nihil in publicum ac malivolū
quod auertat osilētes. Alia sunt autem quae fugiunt: alia quae con-
temnuntur. Fugiant ea quae praeferuntur nocte. quae maliciose praeferuntur innox
a serpente: ut si is qui osilitur dubia sit fide et pe-
nne amido ut possit praeferre mutari: si inuidiosus huius fugi-
tur et derlinat. Cui vero voluptuarii inseprensus et si
alieno a fraude in anam et cupidior luti turpis:
huius contempnit. Cui enim sperime idustrie. quae fructu
laboris esse potest: quia tempe animo autem ac sollertu-
dine qui se torpori dederit atque ignauie. Ideo boni
viri osiliū dicit. Ego autem didici: in quibus si sufficiens esse
Sciebat enim omnium malorum radice esse auariciā: et ideo
suo contentus erat. alienū nō requirebat. Satis iquit
mihi est quod habeo: siue parū siue plurimū habeam. pluri-
mū ē in Expressius aliquid discedi videtur. Signato vbo
usus ē. Sufficit igitur mihi in quo sum: id est nec deest nec
supfluit. Nō deest: quia nō quāo amplius. Nō supfluit:
quia nō solū in habeo sed pluribus. Hoc de penuria. Setez
de omnibus dicit potest quia suffinebant illi penuria: hoc est
nō honore maiore nō obsequia vberiora desiderabat.
nō glorie immodice cupido. aut grām indebite querebat:
sed debiti fine certūm patientis laboris seruum me-
riti postolabatur. Scio iquit et humiliari. Nō ergo in
cotta humilis: sed quae habebat sui modestiā et scie-
tiā laudabatur. Est enim humilitas formidinis: et est
iprudētie atque ignorātie. Ideo et scriptum aut. Et huiles
spū saluabit. Preclare ergo dixi scio et humiliari: id
ē quo in loco qua moderatione quo fine in quo officio
in quo munere. Resciuit humiliari ideo dicitur ē phari-
zeus: sciuit publicanus ideo iustificatus ē. Sciebat et
habundare paulo: quia animū habebat diuitū. et si the-

auri diuitis n
potuit dicitur
mā dicitur
et scire. huius
illa corporis
et merito
hō in oī vbo
et scire. sciebat
scire de
dicitur: sciebat
et oī possidebat
Ergo ita
proferre
nō deest
dicit: quia nō
a huius
in: p̄m
li collit de
se huius: quia
ora grām
nō respōderit
hō dicit in
suo: scilicet
et scire
et scire
O claret
quo et
iustitia dicit
possidere: quia
Ergo igitur
lun gubern
mā iustit
pleti de
quorū sermo

aurum diuitis non habebat. Sciebat habundantiam qui
 poterat dicitur: os enim patet ad uos o chormithij: cor
 enim dilatatum est. In omnibus erat ibutus: et satietas
 et esurie. Utus qui sciebat saturari in xpo. Non ergo
 illa corporalis sed spiritualis est satietas: quam opus sancta
 est merito sancta opus est: quia non in solo pane uiuit
 homo sed in omni uerbo dei. Ergo qui sic sciebat saturari et sic
 esurie sciebat ut semper noua quaret: esuriret deum et
 sitiret deum. Sciebat esurie qui sciebat quia esurientes ma-
 ducebant: sciebat et poterat habundantiam. qui nichil habebat
 et omnia possidebat. **Et mali consiliarii sepe fiunt in tui**

Egregie itaque uiros aliam **nam Ca. 18.**
 presidentes munera commendat iustitia: et contra iniqui-
 tas destituit atque impugnatur. Exemplo nobis est scriptum quod
 dicitur: quia cum populus israel post mortem salomonis rogassent roborem
 a filio eius ut releuaret seruantes eorum a seruitute da-
 ra et primi imperii huiusmodi haberet auctoritatem: illi spiritus simili
 consilio de suggestionem adolescentium responsu dedit
 se huiusmodi: quo et onus adderet super patris uirgum et leui-
 ora grauioribus supplicis mutaret. Quo rursus erassa-
 ti responderunt populi: non est porro nobis nisi dauid: ne-
 cedimus in filio uelle. Reuertere uisusque in tabernacula
 sua israel: quoniam hic homo neque in principe neque in ducem erat nobis
 itaque deserti a populo ac destituti: uir duarum tribuum
 propter dauid meritum habere potuit. Tenebantur **Et iustitia**
Claret ergo et beniuolentia et affabilitate seruam
quo et equitas imperia reformet: et plurimum prout co-
iustitia dissoluat nam quod potest malicia regni filiarum
possidere: que ne una priuata potest regem familiam. Ca. 19.
Summa igitur benignitate opus est: ut non solum pub-
lica gubernacula sed etiam priuata iura tuam. Pluri-
mi uiuat beniuolentia: que omnes studet beneficiis am-
pleri deuiare officis oppugnetque igna affabilitate
quorum sermonibus diximus ad consiliandum igna plurimum

valē. Et hanc volū⁹ ēē sincerā ac sobriā sine vlla
adulatione: ne simplicitatē ac puritatē alloqui de-
beat sermois addulatio. **F**orma em̄ esse debemus ceteris:
nō solū in ope si etiā i sermōe in castitate ac fide. **E**t
quales hūi volumus tales simus: et quales affm̄ ha-
bemus talē aperiamus. **N**eq; diutius i corde nro vbi
inquū: qd' abscondi putamus silentio. **E**ui audit i oc-
nulto dicta qui oculis fecit: et cognoscat secreta vis-
cerū qui sensu visceribus iudat. **E**rgo itaq; sub oculis
constituti hōis iudicis qant egerimus i luce potū pu-
temus: ut oib; manifestetur. **¶ Illi cōmendantur.**

Plurimū itaq; pdest vniuūq; q'ubat adhecat. **20^m.**
bonis iūgi. **A**dolēcentib; quoq; utile ut clares-
et sapiētes viros sequantur: qm̄ qui cōgredit sapi-
entib; sapiēs est: qui at coheret iprudētissim' agnos-
citur. **E**t ad instructionē itaq; plurimū pfiat: et ad p-
bitatis testmōiū. **O**stendūt etiā em̄ adolēscētes cor-
se imitatores ēē quib; adherent: et ea qualesat opi-
mo qd' ab hīs vinedi anteperunt. **S**ilitudinē cū quib;
cōuersandi hauserint cupiditate. **I**nde titulus ihesu
naue: q' nō solū cū eruditus ad legis suāz moris co-
pula: verū etiā iūfiguit ad grā. **D**emq; cū i e' tab-
naculū dina refulget pnia et videtur maiestas dñi
solus eāt i tabnaculo ihu naue: moyses cū deo loqre-
tur ihus piter sacra nube tegebatur. **P**salmi et p'ls
deorsū stabant: ihus cū moysē ad ampicēdū legē as-
cedebat. **O**is p'lius m̄ i tabna eāt: ihus extra m̄st
i tabnaculo testmōiū. cū columba nubis descenderet
et loqretur cū moysē. q' fidus astabat m̄ster: nec
exibat de tabnaculo iuueis cū seniores lege pōti-
dina trepidaret manula. **V**itq; iūhu iter āmūdā
opa et reuerēda secreta sro moysi i diuidu' adhebat
vñ fm̄ ē: q' fuerat son' q' i facinoris fiet. **I**nrecessor
p'atis mēto vñ huius. **E**uasit ut sistet. **F**luuū nū-

sub: dicitur stet sol et staret: quasi eius spectator vir-
 tue nocte differret diem produceret. Cuius quod mori
 negati e solus eligeretur ut ipse introduceret i ter-
 ra remissionis: magno vir fidei miraculis: magna
 triumphis illius augustiora opera: huius superiora ut temp-
 igitur dina submersus ignis: ultra humana precessit co-
 ditione ille mari: hic celo spavit. Pulchra igitur co-
 pula seniorum atque adolescentium. Alii testimonio alii solaci-
 i: alii magisterio alii delationi. Obmittit quod abraham ad
 hesit loth adolescentulus etiam proficiscendi: ne forte hor-
 umque magis fuisse existetur: et necessarie pon-
 g voluntarie adiunctionis. Cuius de helix quod de heliceo
 loquitur: licet non exisset heliceus iuuenis significauerit:
 adiuturus tamen et colligimus iunioris fuisse in actibus aploz
 barnabas marum assumpsit: paulus sola paulo thote.
 paulus tamen. Et illis superioribus videmus dina officina: ut
 seniores consilio prevalerent. iuniores ministerio. Plerumque
 etiam virtutibus pares dispartes etatibus sui delectantur co-
 pula: sicut delectantur petrus et iohannes. Nam adoles-
 centes legitimo ieiunia iohannem ex sua voce: licet mentis
 et sapia nulli fuerit seniorum sedibus. Sint enim i eo senectus
 venerabilis moris: et tanta prudentia. Vnde enim immanitatem
 bone senectutis stipendium est. **De laude hospitalitatis**
Adiuuat quos hoc ad malo iamis fauoris. Car. 21
Adiuuat quos hoc ad malo iamis fauoris. Car. 21
 pfectum bone christianitatis. Si de potentis manibus
 eripias iope. de morte dampnati eruas quantum fieri potest
 sine perturbatione: ne videamus iactantiam magis causa
 facit quam misericordie: et grauiora vulnera referre dum leui-
 oribus mederi desideramus. Ita si oppressi operibus potentis et
 factionis magis quam sceleris sui preno grauati liberem-
 ueris: egrotante conalescit opinionis testimonium. Comedat
 plerisque etiam hospitalitas. Est enim publicum species huma-
 nitatis ut peregrino hospicio non egeat: suscipiatur of-
 ficiose. pateat aduenienti ianua. Valde id temporis tonus

ē vrbis cristianoe: pegrinos nū hōre suscipe nō dē
esse mēse hospitalitatis grā: omūre officiū libeali
tatis. explorare aduētū hospitū. Et abrahā laudi est
dātū: q̄ an ianuā suā spenulabatur: ne forte preteriet
pegrinus aliquis: diligenter p̄tendebat extrinsecus. ut
omūret ut p̄ueniret ut rogaret ne trāiret hospes: di
cens dñe si inueni grām ante te ne p̄terieris puerū
tūū. Et ideo pro hospitalitatis mercede: fructū poste
ritatis recepit loth quoz nepos eius. nec solū genere
s̄ etiā v̄tute p̄rimo: p̄ter hospitalitatis affm̄ sodo
mitana a se suis q̄ sup̄lina retorsit. Debet igitur hos
pitalit̄ esse benignū iustū. nō alienū cupidū: s̄mo de
suo iure cedētem. potius aliq̄ si fuerit laessitū q̄ ali
ena iura pulsante: fugiātē litū. abhōrentē a iur̄gi
is. redimētē cōcordia et tranquillitatis grā. Et q̄ de
suo iure virū bonū aliquid relaxare. nō solū libeali
tis: s̄ plerūq̄ etiā q̄moditatis est. p̄rimū dispendio li
tis carere: nō mediantē ē lucrū. Deinde accedit ad fructū
hū quo augetur amicitia: et q̄ oriūtur plūme cōmo
ditates: que cōtēpmentū aliqua i tēpore postea fructu
ose erūt. In officiis aut hospitalibz. oībus quidē hūai
tas sp̄arēda est: iustis aut vberior. deferēda hōi fi
cena. Cuiusq̄ em iustū recepit i noīe iusti: mercedē ius
ti am̄p̄et ut dñs p̄nūciat. Tanta ē em apud dēū hos
pitalitatis grā: ut ne potius aq̄ frigide a p̄m̄is remu
nerationis imūnis sit. Vides q̄ abrahā dēū recepit
hospitū: dū hospites q̄rit: Vides q̄ loth āgelos sus
cepit: Vñ scis an et tu cū suscipis hospitē suscipi
as x̄m. Licet in hospitē sit x̄s. q̄ xp̄us in paup̄e est si
np̄e ait: in tūm̄e em̄ et venistis ad me. nudū em̄ et o
peruistis me. Suauē ē igitur nō peruicē s̄ igne stude
re. Vñ hoc malū iā dudū hūm̄is mētibz influit ut
peruicā honori sit: et aīni hōm̄ diuitiaz am̄itatio
ne capiāt. Unde se im̄er sit auaricia uelut q̄dā bonoz
arditas officioz: ut hōies d̄pnū putet q̄q̄ p̄ter

notē p̄p̄ndi
officiū possi
bit dicitur: q̄ m
p̄m̄ melior ē p̄m̄
p̄m̄ ius dicitur
em̄ duo s̄ gēn̄
s̄m̄. Libeali
p̄p̄m̄ nō p̄m̄
efficiē cōm̄is: i
vñ: i d̄m̄
p̄m̄ gēn̄
p̄m̄ ius hōi
etia v̄tute
p̄m̄ sup̄l̄
grā: q̄m̄
nō dicitur p̄m̄
nēstū tēn̄
uocis grā
? s̄m̄ p̄m̄
m̄ones aggr̄
m̄re facit
grā. ut etiā
m̄f̄m̄e cō
grā p̄m̄
na s̄ cōm̄
sibi q̄m̄
diligentior
grā: si aut
agnatioz au
Q̄m̄ena
q̄m̄ nō
tēn̄: ne
uocis p̄m̄
boni esse: s̄

more ipendit. Et enā in h' adūsus auaritiā ne qd
 afferri possit impedimētū p'sperit scriptum venien-
 bilis dicens: q' melior ē hospitalitas cū oleribz. Et
 ipm melior ē panis cū suauitate ipare. Nō em̄ p'di-
 gos nos docet esse scriptum: s' libentes. Largimur
 em̄ duo s' genera: vnu liberalitatis: alter p'dige effu-
 sionis. Libentē ē hospitiē suscipere nudū vestire redime-
 re captiuos. nō hntes sup'bi iniuare p'digni ē sup'biis
 effluē cōiungis: et vino plinimo vñ legisti p'digni est
 vinū: et cōuēligiosa ebrietas. p'digni est p'laris fauo-
 ris grāa exinanire p'as opes. Et faciūt qui ludis cir-
 cētibz ut theatralibz et muneribz gladiatoris uel
 enā venationibz p'rimoniū dilapidant suū: ut vin-
 cant sup'ior celebrantes cū totū illud sit iane qd a-
 gūt: quicquid enā bonor opoz sup'ibz immoderātū esse
 nō debeat. Pulchra liberalitas erga n'os q' panpes
 mēsurā tenet: ut habēdes pluribz: nō cōsiliandi fa-
 uoris grāa ultm modū fluere. Cūq' ex affnū puro
 et sincero p'mittit: hoc ē deoz: nō sup'fluas edifi-
 cationes aggredi. nec p'termitte necessarias. Et i'p-
 marie sacerdoti cōuenit ornare dei tēpli deore cō-
 gruo. ut enā hoc cultu aula dñi i'p'leat: i'petas
 misericordie cōueniētē. Frequēte q'tū oporteat lai-
 cū p'grims nō sup'flua s' cōpetencia. nō reduci
 nā s' congrua humanitati: ne sup'bi paupm alienā
 sibi q'rit grāa. nec restrictiore erga clericos aut i-
 diligētiore se p'beat. Alter em̄ i'huānū alter p'di-
 gnū: si aut sup'bus desit necessitati quos a sordibz ne-
 gationis aucupis retinēre debeat aut volūpti sup-
Ouina de mō it' remissioez et seueritate. Quat-
 cōuenit: ne aut nimia remissio uideat' a nimia se-
 ueritate. Pleiq' em̄ remissiores volūt esse ut uideātur
 boni esse: s' nihil simulati et ficti vere vtiutis esse cer-

tū ē: qm̄ etiā diuīnū esse nō solet. In principio vernat?
i p̄gressu tūq̄ flosculis dissipatur: soluitur: qd̄ aut̄ vez
ac sinterū alta fūdatur: radice. Et ut exēplis assermones
nris p̄bemo: qm̄ q̄ simulata s̄ diuīna esse nō p̄nt.
s̄ tūq̄ ad tēpus videntia nro dēdunt: ex ea frūlia ex q̄
nobis plura ad v̄tutis p̄fectū exēpla accessimus vni s̄
mulationis: et similibus p̄ferimus testimoniu. Absolon erat
dauid regis filius. deore dignis egregia forma p̄stans
iūuēta: ita ut vni talis in isrl̄ nō reperiretur: a uestigio
pedis usq̄ ad verticē immaculatus. Is fecit sibi currus: et equos:
et viros quinquaginta q̄ p̄currerēt ante eū. Surgebat dili
culo: scibat an̄ porta in via: et si quē aduertiss̄ regis
uidina q̄iente accedebat ad eū dicens. Ex q̄ ciuitate es
tu? p̄cedebat ille. Ex vna tribu sū de tribu isrl̄. Terius tuus
referrebat absolon. Verba tua bona s̄: et durā: et qui te
audiat nō est tibi datus a rege. Quis cōstituet me iudicē?
Et quisq̄s ad me veniet: nūq̄ fuerit iudiciū necessarius
iustifumbo illū. Talibz delinēbat singlōs s̄mōibz. Et nō ac
cedet adorare eū: extendēs manus suas apphēdebat atq̄ oscu
labatur eos. Sic cōuertit i se corda om̄: dū blandie huius
modi timor tūgūt v̄stēz sensu. Et delinēti isti et accidio
si elegerūt horribilia: et gēntia ad tēpus: et iocūda. Vbi p̄ua
p̄cessit dilatio: quā prudens om̄ p̄ba paulisp̄ cēdēdo iter
ponēda patauit: nō potuerūt tolerare ac sustinē. Demq̄
nō dubitans de victoria dauid: cōmēdauit filiū dimittitū
tis ut ei p̄teriret. Ideoq̄ nec p̄lo itēesse maluit: ne vel
referre arma p̄trinde licet uideretur: s̄ tamē filio liquet
utitur ea p̄petua esse ac solida q̄ veni s̄: et q̄ sinterē pon
q̄ dolo cōgregatur. En v̄o q̄ simulatioe atq̄ assentatioe
patit s̄ nō posse diu p̄sēuere. **Ex p̄petua redepti non**
Quis igitur vel illos q̄ p̄petua diu fide custodiat. m̄ 23
ad obedientia redimuntur: ut eos qui assentatioe iūta
tū fides sibi arbitretur: ita et illi frequēter se v̄dē volūt:
et isti i p̄petua diuā fere nō p̄nt: leui assentatioe facile m
p̄uitur. Si p̄stimmēis v̄bo imūmūt deserūt: n̄sti abeūt.
idignātes reliquūt: i p̄petua malūt q̄ obedire: quasi ob

notios bñficio sibi debet estimat quos ppositos sibi
 hñe debeant. Quis igitur sibi fideles putet. quos uel per uia ul
 adulatioe sibi obligandos crediderit: et ille qui penitus ar
 cepit uilem se et despm iudicat: nisi sepe redimat. Itaqz sic
 qter expat pñu suu: et ille qui obsecratioe ambitu videtur
 temp uult rogari. **Ex bonis tñ actibz ad honorem mñe**
Ergo bonis actibus et sincere dum est **Capitulum 24**.
 pposito intendu ad hñem arbitror et maxie ecclesiat
 titi: ut neqz resupina arrogatia ul remissa negligetia st.
 neqz turpis affectatio neqz mdecora abino ad oia habundat
 aña dura simplicitas: satis q seipam comedat. In ipso uo
 mine neqz seueritate esse conuenit dura nec nimia remissi
 one: ne aut pñte exere aut susceptu offia neqz implere
 uideam. Emendandu quoz ut bñficijs atqz offisijs obligemur
 plurimos et collata reseruemo gña: ne iure bñficij fiat in
 meores qui se grauiter lesos dolent. Sepe usu venit ut quos
 gña foueris. uel aliquo superiore cumulaueris gradu: autat
 se si idigne aliquē ei pponendu uidetur. Et ad sacerdotem
 bñficijs suis uel idijis fauē conuenit: ut equitate custodi
 at et presbitero uel ministro deferre ut patet. Neqz hos qui
 semel q-bati st arrogantes esse oportz si magis tñqz meo
 res gratie humilitate tenet: neqz offendi sacerdotē: si aut
 pñbiter a mñster a quicqz de clero. aut misericordia a ieiunio
 a integritate a doctrina a dilaoe existiatione artu
 mulet sua. Gratia em eme laus doctoris bonu opus ali
 quid pñme: ita tñ si nullo studio fiat iactantia laudent
 em vñqz prioz labia et nō ob suu: et comedent opa
 no studia sua. Ceteru si qd nō obediat epō. extolle a exal
 tñe sese desiderat obubrare meita epi simulata affectati
 one doctrine aut bñfilitatis aut misericordie id a vero deu
 supbit: qm ueritas ea est regula. ut nihil facti comedadi
 sui causa quo mior alius fiat: neqz si quid boni habeas id
 ad reformationē alie et uitupationē exeras. Nō refecis
 ipm. et sñ idigno comitteat arbitrijs: neqz iter uigil
 eas et pugnes cuius animē nō dephendens. Et tñ i oibus
 iusticia offendat. tñmē maxie in emā ubi equitate habere
 zeret: ut nihil plus potētor sibi veduct. nihil plus

usurpet diuor. Cuius em paup suie diues. i xpo vni st.
nichil factior plus sibi arroget: ipm em pau est esse hu
milior. Es nec psona alterius antepemms i iudicio: gra
tia absit: cause meum decernat. nichil sic opione ymo fi
dem gnat: qua si i iudicio potiori donec causa mfe
rioris: ul paupem inorete arguas. diuite erasies culpe
reu. pnu est quippe gens humanu faue honoratoribz: ne
lesos sese putent. ne viros doleant. Es primum si offen
sa vereris: no repnas iudiciu. Si sacerdos es aut si qsq
alius: no laretras. licet t' file i negotio duxerat penuria
o qsq sit constantia adesse eqat. In causa at dei ubi co
mib pnu est: ena dissimulae pnu no est leue. **Et fa**
uore diuiti: An q' tunc q' diuitibz eroganda. m
amate remunear: his em fauemus frequis: a qbz ref
rede vire speramus gratie. Es eo magis i furmo i iopi
nos stude conuenit: q' p eo qui no h' remuneratione spe
ramus a dno ihu. qui sub speie conuiuii generale edidit
forma vtutis: ut his potius ma coteramus bnficia qui
nob no possint ea spnare: diues ad conuiuii atq epulas
no eos qui diuites st. si paupes iuitandos. Diuites em
rogari videtur: ut ipi q' nobis reddat conuiuii paupes
q' no hnt qd restituat cu accepit: remuneratore nob
faciat dnm q' se pro paup obligato obtulit. Ad ipm q'
soli usu collatio bnficij facta i paupes magis q' i locuple
tes plus uiuat: q' diues dedignat bnficiu i pudet ei
debitore esse gne: q' ena id qd collatu e sibi meitis suis
arrogat. qd nelut debitu accepit: ut ideo tantu sit eo qd is
q' dedit reddendu sibi a diuite vberis estiauerit. In i am
piedo bnficio: i conpo qd accepit diuites dedisse se ma
gis q' accepisse existimat. Paup vero? si no h' unde reddat
penuria: refert gna. In quo certu e: q' plus reddat q' ac
cepit. Penuria em nuno soluitur: gna em nuq' exinamit.
Reddeo variat penuria: gna at i habedo soluit i solueto
retinetur. Dem qd diues refugit paup fatetur q' sit obli
gato debito? sibi q' subiectu no honori suo delatu putat.

donatos sibi arbitratu filios. vitam redditam. seruata in
milia. Cuiusmodi igitur melius apud bonos quam apud istos locum
rebus finem. Vnde dominus ad discipulos ait. Nolite possidere aurum
neque argentum neque pecuniam: quia velut falce pullulante in pecto-
ribus humanis sumidit auaritia. Petrus quos claudus qui ex vtero
matris sue portabatur ait. Argenti et aurum non habeo: sed quod ha-
beo do tibi. In nomine domini nostri ihesu christi nazareni: surge et ambula.
Itaque petrus non dedit: famulante dedit. Cuius melius est salutem
hunc sine pecunia: quam pecuniam sine salute. Surrexit claudus qui
non spoliabatur: non accepit quod spoliabatur. Et hic vir in factis domini re-
periturus: ut diuine coelestis sint. **De malo auaricie.**

Quoniam ita tribuerunt mores hominum amirationem. **Ca. 29**
diuinitatem: ut nemo nisi diues digno honore putetur.
Itaque hic reuerens usus: sed iam dudum quod peius est solentibus vi-
tium humanis moribus. Siquidem cum ibentibus magna ciuitatis tu-
lari sacerdotalium sono corruisset: et ihesu naue potuerunt
victoria: cognouit infumata esse virtute populi et auaritia quod
auri cupiditate. Nam cum de spoliis viribus uictis sustulisset
acham veste aurea et ducta argenti didragma et lingua
aurea: oblatum domino negare non potuit. sed perdidit factum. De-
tus igitur et aliqua auaritia est que cum ipsis diuine letis ce-
pit oratibus: primo propter ipsam reprimenda lex dei delata est
propter auaritia balach putauit balacem posse temptari pro-
missis ut malediceret populum patrum: et uicissim auaritia nisi dominus
a maledicto abstinere eum iussisset. propter auaritia precipita-
to acham: iterum deduxerunt totam plebem patrum. Itaque ihesu na-
ue qui potuit sole statim ne prederet: auaritia hominum non
potuit sistere ne serperet. Ad uocem eius sol stetit: auaritia non
stetit. Sole itaque simile cecidit istis triumphis: auaritia at-
prederet pene amisit victoriam. Cuius fortissimum omni sapientia
ratione dilige mulieris auaritia recepit: Itaque ille qui rugie-
re leone manibus discerpserat suis: qui uinctus et alienigenis
in ditione sine ullo adiutore solus dissolutis uindictis mille ex-
hibuit penitus viros. qui funes iteris nervus uelut molli spori-
a fila dirupit. is super genua mulieris inflexa ceruice tri-
umphantis iunctis armis ouantem progatiam sue virtutis amisit. Et
influxit in gremio pecunia mulieris. et a viro discessit gratia.

feralis igitur auaritia. illerebrosa pecunia. q̄ habetēs
cōtinuat. nō habetēs nō iuuat. **E**sto tamē ut aliqui adiu
uet pecunia. **I**feriore tamē et ipm desideratē. **Q**uid ad eū
q̄ nō desiderat. q̄ nō requirit. qui auxilio eū nō indiget. **S**u
dio nō flet. **Q**uid ad alios sit ille copiosior q̄ habet. **N**ūq̄
idcirco honestior q̄ h̄ quo honestas plerūq̄ amittitur. q̄
h̄ qd̄ custodiat magis q̄ possideat. **U**llud em̄ possidemus
quo utimur. qd̄ at̄ ultm̄ usū ē nō utiq̄ possessionis fruct
tū h̄ si custodie periculū. **De benignitate. Ca. 2. Am. 2. 1.**

Hoc sumū nouimus. qd̄ pecunie cōtemptus iusticie sit
forma. **E**t ideo auaritiā redinare debemus. et oī stu
dio itendē ne quid faciamus vniq̄ aduersus iusticiā. **S**i i oībus
gestis et opibus custodiamus eā. **S**i voluimus nos omēdie deo
mitate habeamus vniūmes sumā hūilitatē sequimur alterut
existantes supiore sibi. **N**ec ē em̄ hūilitas si nihil sibi
q̄s atrogget. et inferiore se esse existimet. **E**piscopis ut mē
bris suis utatur deitis. et maxie mīstris qui sūt vere filij.
quē cuiq̄ viderit aptū mūneri ei deputet. **C**ū dolore apu
tatur eā q̄ putat p̄ corpus. et diu trinitatur si posset
sanari medicamentis. **S**i nō p̄t. tūc a medico bono absci
ditur. **S**ic epi boni affrūs ē ut optet sanari firmos. ser
penia auferri vlcera. aduere aliqua nō abscede. **P**ostremo
qd̄ sanari nō p̄t. tūc dolore abscede. **U**nde pulcherrimū illud
preptū magis eminet. ut cogitemus nō q̄ m̄a sūt. **S**i q̄ alior
hor em̄ mō nihil eit qd̄ ul' vnti indulgeamus mō affectui.
uel fauētes mē plus iusto tribuamus aliquid voluntati. **De**

Hoc maxima iētūū miser. **bono compassionis.**
cordie. ut cōpariamus aliens calamitatibus. **Ca. 28.**
necessitates alior q̄tū possumus iuuemur. et plus itendū q̄
possumus. melius est em̄ pro misericordia multas prestare
al iudicia p̄eti q̄ p̄tendere idemēna. ut nos aliqui iudicia
iudicio q̄ cōfregimus vasa mīstris ut captiuos redime
remo. qd̄ auriis displicere poteat. nec tū factū displic
q̄ ut esset qd̄ in nob̄ reprehēditur. **E**ius at̄ ē tā diu iūmis
ferre. cui displiceat qd̄ hō redimatur a morte. femia ab
ipūritatibz barbaroz. q̄ gēnuiores moites sūt adoleste

nuli atq; pueruli ul' infantes ad ydoloru cotagis qbus
 mortis metu ignabatur. Cuius causa nos i si no sine aliq
 roe gessimo: tamen in i plo p'senti sumo ut cofiteretur
 mltis q; fuisse comodius asruere. ut aias dno q; aurū
 seruaremo Cui ei sine auro misit aplos: et ecclesias sine
 auro congregauit Aurū enā hz: no ut seruet. s; ut eioget:
 ut fluuiat i necessitatib; Cui opo e custodire: qd mch
 il aduemat. An ignoramus qm auri i argenti de teplo dñi
 assuri sustulerit? Tōne meli' cofiant sacerdotes ppter alio
 mā paupm si alia sbsidia desint? q; sacrilegiu cotinuat.
 asportet hostis? Tōne ditiu e dñs? aut passus es iopes
 fame emori? Et certe habebas aurū: misisses eleosina
 sui tot captiui deducti i conuerno s; nec recepti ab hoste
 omni s;? Meli' fuit ut uasa uiuēti seruaret q; metul
 loz hys no possi resposu referri Cui enā dices: Timui
 ne teplo dei ornato deess; Respondet Aurū sacramēta no
 qunt: neq; auro placent q auro no emūt Ornato sanoz:
 receptio captiuoz est Et vere illa s; uasa piosa: q; redi
 mūt aias de morte Ille uerus e thesauru dñi: qui opat
 qd sanguis ei? opatus e Tūc uas dñi sanguis agnosca
 nū i vtrq; videtur redemptione: ut milix ab hoste redimat
 quos sanguis a pāo redemit Et pulchru ut cū agmina
 captioz ab enā redimūtur: dicatur hos xpūs redemit
 Ecce auz qd pbari p;: ecce aurū uile: ecce aurū xpi
 qd a morte liberat: ecce aurū redimit pudicia. seruat
 castitas Hos igitur malui uobis liberos tradē: q; au
 rū reseruare hūc nūc captioz: hūc ordo p'stantior e q;
 species poniloz hūc muneri p'fere debuit aurū redēp
 toris ut redimet pulchritates agnosco ifusu auro sanguine
 xpi no solum uirilasse: verū enā dñe opationis ipres
 sisse ritū redemptionis mūne Tale aurū sūis matthi lau
 retus dno reseruauit A quo cū q'retur thesauri enā:
 qmst se demonstraturū Sequen die paupes dixit Inter
 rogatus ubi essent thesauri quos p'miserat: ostendit pau
 peres i dixit hūc s; thesauri ecclesie i veri thesauri: in

quibz xpūs ē in quibz fides ē. Deniq; apls aut habemus
thezaurū istū in vasis fictilibz. Quos meliores thezauros
habet xpūs? q̄ eos in quibz se esse dicit. Et scriptū est. Esurui
et dedistis mihi manducare. Sitivi et dedistis mihi bibere. Hospes e-
rui et collegistis me. Et infra. Quod enim vni horū fecistis. mi-
seristis. Quos meliores istis habet thezauros? q̄ eos in quibz
amat videri. Nos thezauros demonstravit lauerius et
vixit. q̄ eos p̄sentor nō potuit auferre. Itaq; iocundum q̄
aurū in obsidione seruabat nec dispensabat aliorū cō-
parāte. et aurū vidit eripi et se in captiuitate deduci.
Lauerius qui aurū emere maluit erogare paupibz q̄ p̄se-
ratori reseruare. q̄ singulari sue iter p̄tationis vicia-
ritate sacri martiris accepit coronā. Nūquid dñi ē scō.
lauerius? nō debuisti erogare thezauros emere. vasa sac-
ratorū videri. Opus ē: ut quis fide sincerā et p̄spiciat
prudētia hoc munus impleat. Eame si in sua aliquis detri-
emolamētū. crīme est. Eū vērō paupibz erogat captiuū
redimit misericordia est. Nemo em̄ p̄t dūc aurū paup̄
vixit. nemo p̄t q̄r q̄ captiuū receptū sit. Nē p̄t amittē:
q̄ replū dei edificatū est. Nemo p̄t indignari q̄ humādis
fidelis reliquis spacia laxata sit. Nē p̄t dolē q̄ in sepulchris
xpianorū reges defūtorū ē. In his tribus generibz vasa
emere etiā sinata cōfringē cōflare vendē licet. Opus ē
ut de em̄a missū ppli forma nō creat: ne ad usus ne-
farios sacri calicis misterii trāserintur. Deo itā et
clesiā p̄mū q̄ sua sit vasa q̄ sinata nō essent. deinde cō-
minuta. postremo cōflata: p̄ minurias. p̄ erogaciones
disposita gentibz. captiuorū quorū p̄abz p̄fererūt. Quod
si desint noua et q̄ nequaquā sinata videantur: in huius
quos sup̄ dixim⁹ arbitror oīa pie posse cōuertere. **Et**
illud sane diligēter tuendū ē **deposita viduarū et ali-**
ut deposita viduarū itēmerata **sit in em̄a reseruata.**
maneat: sine ulla seruetur offensio: nō solū **Ca 29.**
viduarū sed etiā oīm fides em̄ exhibenda ē oībus: sed
maior ē viduarū causa et pupilloz. Deniq; hoc solū

viduarū noīe sicut i libro mactabeoz legitur cōmē
 tati tēplo omē seruati esse. **N**ā nī iudiciū factū esset
 peruiarū quas i templo iherosolimis maras repit pos
 se sūmo nefarius athnocho regi pōdit: missū in iheru
 heliodoro ad templū venit et sūmo sacerdoti aperuit indi
 cū iudiciū et aduentus sui musam. **T**ū sacerdos depōita esse
 dixit iudicū uictualia et pupilloz et qdā at orphani ho
 bie vni saniti: et qdā demostheni argenti taleia qdā agi
 ta: auri vco ductū erūt. **C**ūc tū heliodoro ereptū ire uel
 let et regis vendicare cōmodis: sacerdotes ante altare
 inuenerūt se induiti sacerdotes stolas et deū viuū q
 depōitis legem tederat flentes iuonbant iustode se p
 ceptoz prestare suoz vultus vero et color sūmi sacer
 dotis imutatus: declinabat colore auri et mētis itenta
 sollicitudine flebant oēs q i cōteptū locus venturus
 foret: si nec in templo dei tuta fidei seruaretur custo
 dia. **A**ccincte q mulieres pecto et clausa vīrgines pul
 sabant ianuā: ad muros alij currebāt p fenestras et
 alij pspiciabant oēs ad celū tederant manus: orātes ut sui
 is dñs adesset legibus. **H**eliodoro aut nec hīs territus
 qd intenderat verguebat et cū satellitibus suis eratū
 sepefuit. **C**ū subito apparuit illis terribilis eques ar
 mis pfulgens aureis: equus aut eius erat insigni orna
 to optorio. **A**lii duo quoz iuuenes apparuerūt in vīute
 iditū deore qto nī splendore glorie spenosi amictu:
 q tūristeterūt eū et vīteq ex pte flagellabāt sarile
 gū sine ulla intermissioe cōtinuato verbe. **E**und multa
Cū nīfusus mīgic in terrā cōdit: et euicēh dīne o
 panonis idio erāimato iacebat: nec ulla spes ex eo
 residebat salutis. **E**boria ē leticia metuetibz: metus
 supbis: dilecti q ex aīns heliodori quidā rogabāt o
 mīa ut vīte posset ei qm sūpmū gerabat spm. **C**o
 gāte itaqz sacerdote sūmo idē iuuenes itez apparue
 rūt heliodoro hīscē amitti vestibz: et dixerūt ad eū

Onye summo sacerdoti ignas age: ppter que vita tibi e
reddita Tu aut exptus dei flagella: uade & nuna tuis
oibus qtu cognoueris tepli religionē & dei pte hīs
ditis: nō oparuerit heliodoru itaq; recepto spū hostia
deo obtulit: onye ignas egit: et in exterritu reuertitur
ad regē dices Si que habes hoste a iudiatore rerū tuaz
illuc eū dirige: & flagellatu recipies eū **G**enua est ign
fili deponis fides: adhibenda diligētia **E**xtremitate huius ves
tū emittit misterii: si suscepta ipssione potes qua
uel uidua ul orpham tolerare nō queat: ecclesie subsidio
roboreatur: si ostenditis plus apud uos mādatū dñi q
diuitis uale grātia **G**emistis ipi quonē aditus rega
les ipetus p uiduaz ymo pro om deponis certamine p
ietimo **C**omune hoc uobiscū in reos exēplū ecclesie an
nesis pferā: q uidue deponit qd suscepit amitte pūta
batur **I**nterpellare em eo qui sibi illud ipiali rescripto
vedicare cupiebat deia cōtendebant: auctoritate hōlati
quosq; & iteratores dñi nō posse pceptis ipatoris obui
ari ferebant **V**egebatur rescripti forma dūctor: magis
ter offitior instituta agens in rebus iminebat **Q**uid p
plura: **T**riditū eāt **C**ame cōtato meū cōsilio obsedit
epus suis ea cōclauia: ad que trāslatū illud deponit vi
due cognouerit **E**d ubi nō potuit auferri: sub tyro
grapho receptū est **P**ostea iter flagitabatur: ex tyro
grapho: pceptū ipator iterauerit: ut ipē p semetipm
nos cōueniret **R**egitū ē: & expōit dñe legis auctori
tate: & serie lōm & heliodoru pūlo: uix timē rōne
ipator accepit **P**ost etiā septima fuit obrepitio: h pue
mt suis epus ut reddēt uidue qd accepit **F**ides iteri
salua ē ipressio nō est formidini qz iam res nō fides p
Fili fugite **E**i fugiendi & q i bō ff reladi **clitatur 30**
iprobos: mūete iuidos **I**nter iprobū & iuidū
hor iter est: iprobo suo relatur bono: iuidū torqitur ali
eno **I**lle diligit mala: hū bona odit: ut ipe tolerabi
lior sit qui sibi uult bene: qz qui male oibus **F**ili ate

factu cogitate: et tu diuina cognituens tunc facite quod plu-
 ribus laudabilis moribus ad omnia datur sapienda est. Alio dila-
 tata gloria fugit: nec facile comprehenditur. Fide diligite: quoniam per
 fide et deuotionem uos habetis magnam sibi ab uniuersis amore ac-
 quisit: quoniam celebrauit pascha domini cum esset amor dei et otto. quod
 admodum nemo ante eum. Zelo itaque uult superiores. Ita et uos fi-
 lii zeli dei sumite: exquirat uos zelus dei et deuoret: ut
 unusquisque uerum dicat. et exquisiuit me zelus domus tue. An-
 gelus christi zelotes datus est. Cuius de apostolo dicit: quippe dominus ait.
 zelus domus tue comedit me. Sit ergo dei zelus: non iste hu-
 manus que inuidia generat. Sit inter uos pax que exsuperat
 omnem sensum: amate uos inuest. Nichil caritate dulcius: nichil
 pace gratius. Et uos ipsi scribitis: quod per reuerentiam uos semper dilexi
 et diligo. Quasi unum patris filii coaluistis in affinitate germanita-
 tis. Erue bona sunt tenete: et deus pater et dilectionis erit uo-
 bis in domino ihesu: cui est honor gloria magnificencia patris in spu-
 ritu in secula seculorum Amen.

**Explicit liber secundus beati Ambrosii episcopi
 Incipit capitulum libri tertii beati Ambrosii de officiis**

Quod sancti et in quiete maria opentur et
 mirum: ostendit ex moysi et heliseo. **1^a p^a**
 honestum et utile apud christianos unum esse:
 quod non comoda temporalia sequimur sed eterna. **2^a** de
 calumpnia repromissionis et beneficentia auctis exhibenda.
 ex. de armonia meborum quod singula singulis obse-
 quunt. **3^a** Alienis in modis uia lucra non querenda.
 Nichil a sapientibus nisi quod honestum sit expete-
 dum: et honestam salutem quod postponenda: in quo dicit
 maxime comedat et iohannes. **4^a** famis tunc sibiueni-
 endum nec auare patris inuicendum. uel prius inptanda.
 exempla de ioseph et diuite auaro in euangelio. **5^a**
 peregrinos tunc famis uerbe non accedat: quod non solum
 honestum sed utile propter reprobos exempla. **6^a** honestum